

Sygn. akt VII Ka 290/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie VII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Iwona Kowalczyk (spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Aleksandra Błachowicz - Dróżdź

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Częstochowa – Południe w Częstochowie Jana Teodorczyka
po rozpoznaniu w dniu 11 maja 2018r.

sprawy **D. G. s. J. i I. ur. (...) w Ł.**

oskarżonego o czyn z art. 178a § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Częstochowie

z dnia 9 stycznia 2018 r. , sygn. akt III K 568/17

orzeka:

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Częstochowie.

Sygn. akt VII Ka 290/17

UZASADNIENIE

D. G. został oskarżony o to, że:

w dniu 07 stycznia 2017 roku C. na ul. (...) o godz. 12:40 prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki V. (...) o nr rej. (...) po drodze publicznej będąc w stanie nietrzeźwości przy stężeniu alkoholu 0,31 mg/l pierwszej próbie 0,27 mg/l w drugiej próbie 0,19 mg/l w trzeciej próbie oraz 0,20 mg/l w czwartej próbie w jednym decymetrze sześciennym wydychanego powietrza.

tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 9 stycznia 2018 r., wydanym w sprawie o sygn. akt III K 568/17 , Sąd Rejonowy w Częstochowie orzekł:

1. na mocy art. 66 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 67 § 1 k.k. powstępowanie karne wobec oskarżonego D. G. o zarzucany mu czyn opisany w części wstępnej wyroku, warunkowo umorzył na okres próby wynoszący 2 lata ;
2. na mocy art. 67 § 3 k.k. w zw. z art.42§ 1 kk orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku;
3. na mocy art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 43a § 1 kk orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 5000 (pięć tysięcy) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej ;

4. na mocy art. 63 § 4 k.k. na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów zaliczył okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 7 stycznia 2017 r. do dnia 9 stycznia 2018 r.;

5. z mocy art. 627 k.p.k. w zw. z art. 7 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w postaci wydatków w kwocie 811,70 zł(osiemset jedenaście złotych, 70/100), a także opłatę w wysokości 100 (stu) złotych.

Powyższy wyrok został zaskarżony w całości na niekorzyść oskarżonego przez prokuratora, który we wniesionej apelacji zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a polegający na wyrażeniu błędnego poglądu, że wina oskarżonego oraz stopień społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu nie są znaczne, a właściwości i warunki osobiste oskarżonego uzasadniają pozytywną prognozę w kwestii przestrzegania porządku prawnego

- i w konsekwencji na niesłusznym warunkowym umorzeniu postępowania, podczas gdy w rzeczywistości prawidłowa ocena stopnia winy i społecznej szkodliwości tego czynu prowadzi do wniosku ,iż odznaczają się one znacznym ładunkiem szkodliwości społecznej.

Podnosząc wskazany zarzut prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora zasługiwała na uwzględnienie, a potwierdzenie podniesionego w niej zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych musiało prowadzić do uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Częstochowie.

Analiza zgromadzonego w sprawie materiału procesowego wskazuje, że Sąd I instancji prawidłowo ustalił, że oskarżony D. G. swoim zachowaniem z dnia 7 stycznia 2017 roku zrealizował znamiona występku z art. 178a § 1 k.k. Zaskarżony wyrok nie był zresztą w tym zakresie przez prokuratora kwestionowany. Mimo to, jak słusznie zarzucono w apelacji, Sąd Rejonowy dokonał błędnej oceny okoliczności podmiotowych i przedmiotowych niniejszej sprawy, co w konsekwencji doprowadziło do podjęcia niezasadnego rozstrzygnięcia o warunkowym umorzeniu postępowania wobec D. G..

Stosownie do art. 66 § 1 i § 2 k.k. dopuszczalność warunkowego umorzenia postępowania jest uzależniona od łącznego spełnienia przesłanek, do których należą: 1) ocena, że stopień winy i społecznej szkodliwości czynu sprawcy nie są znaczne, 2) niebudzące wątpliwości okoliczności jego popełnienia, 3) uprzednia niekaralność sprawcy za przestępstwo umyślne, 4) przekonanie, że w świetle jego właściwości i warunków osobistych oraz dotychczasowego sposobu życia warunkowe umorzenie będzie wystarczające dla osiągnięcia celów postępowania, w szczególności zapobieżeniu ponownemu popełnieniu przestępstwa, 5) czyn popełniony przez sprawcę jest zagrożony karą, której górna granica nie przekracza 5 lat pozbawienia wolności. Przesłanki te muszą zostać spełnione kumulatywnie, a zatem brak którejkolwiek z nich wyklucza możliwość warunkowego umorzenia postępowania. W niniejszej sprawie, jak trafnie podniósł prokurator, Sąd Rejonowy wydając zaskarżone rozstrzygnięcie nie rozważył wszechstronnie okoliczności dotyczących stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu dokonanego przez D. G., co w konsekwencji doprowadziło o niezasadnego przyjęcia, że w sprawie zaistniały podstawy do warunkowego umorzenia postępowania karnego. Zgodnie z gruntowym w orzecznictwie poglądem, który Sąd Okręgowy w całej rozciągłości podziela, ocena stopnia społecznej szkodliwości określonego czynu powinna mieć charakter kompleksowy. W tym znaczeniu, po pierwsze, winna odnosić się do wszystkich wymienionych w art. 115 § 2 k.k. okoliczności, które w konkretnym przypadku mogą mieć dla niej znaczenie. Po wtóre, skoro jest ona wypadkową całokształtu okoliczności przedmiotowych i podmiotowych związanych z określonym czynem, przy jej dokonywaniu nie należy nadmiernie koncentrować się na jednej z nich i nadawać jej w tym zakresie decydującego znaczenia (tak m.in. SN w wyr. 10.02.2009 r., WA 1/09, OSNwSK 2009/1/343, wyr. z 19.10.2016 r., V KK 250/16, LEX nr 2152411). W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy w

treści sporządzonego uzasadnienia w ogóle poza ogólnym stwierdzeniem, że stopień społecznej szkodliwości czynu i winy oskarżonego został uznany za nieznaczny, nie odniósł się do żadnych okoliczności sprawy. Słusznie na to zwrócił uwagę prokurator wskazując przy tym, że ocena szeregu istotnych okoliczności w tym takich jak: rodzaj i charakter naruszonego dobra prawnego, naruszenie podstawowej zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, spowodowanie kolizji, postawa oskarżonego w toku niniejszego postępowania nie znalazły się w polu widzenia Sądu Rejonowego. Uzasadnienie Sądu Rejonowego nie zawiera w tym zakresie żadnych rozważań i ogranicza się w zasadzie jedynie do kilku nic nie znaczących ogólników. Nawet referent sprawy nie odniósł się do stopnia stanu nietrzeźwości oskarżonego. W tym miejscu wskazać należy, że niewątpliwie stan nietrzeźwości oskarżonego, w jakim znajdował się kierując pojazdem mechanicznym w ruchu lądowym nie był on szczególnie wysoki, gdyż wynosił 0,31 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, to jednak, zgodnie z tym co wskazano wyżej, nie mógł stanowić jedynego wyznacznika oceny stopnia społecznej szkodliwości tego konkretnego czynu. Zwłaszcza, że pozostałe okoliczności z nim związane, trafnie przytoczone w uzasadnieniu wniesionej apelacji, prowadziły do wniosków przeciwnych. Należy mieć także na uwadze fakt, że za wyższym niż przyjęty w zaskarżonym wyroku stopniem społecznej szkodliwości społecznej czynu przemawiać może również fakt, iż oskarżony poruszał się samochodem w godzinach w zwiększonym ruchu i pokonał odcinek drogi na którym natężenie ruchu jest znaczne, a ponadto z uwagi na występujące tam warunki drogowe jego pokonywanie wymaga zachowania szczególnej uwagi i ostrożności. Nie bez znaczenia jest również fakt spowodowania kolizji.

Na gruncie niniejszej sprawy, co niestety również nie stało się przedmiotem rozważań Sądu Rejonowego, nie występowały żadne okoliczności mogące wpływać na umniejszenie stopnia winy oskarżonego. Nie ulega wątpliwości, że D. G. jako dojrzała, w pełni poczytalna osoba, posiadał pełną zdolność do rozpoznania znaczenia swojego czynu i pokierowania swoim postępowaniem. W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w jego przypadku nie wystąpiła więc żadna anormalna sytuacja motywacyjna, która mogłaby doprowadzić do przyjęcia, że stopień jego winy nie był znaczny.

Mając na uwadze powyższe, należało zgodzić się ze skarżącym, iż w niniejszej sprawie nie została spełniona pierwsza z wymienionych w art. 66 § 1 k.k. przesłanek warunkowego umorzenia postępowania karnego. Wina oskarżonego i stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego kształtowały się bowiem na poziomie, który w ocenie Sądu Okręgowego, wykluczał możliwość wydania takiego rozstrzygnięcia. W tej sytuacji pozostałe okoliczności niniejszej sprawy, w tym zwłaszcza warunki i właściwości osobiste D. G. oraz jego dotychczasowy sposób życia, nie mogły już mieć w tym zakresie większego znaczenia, gdyż jak już wspomniano wyżej, warunkowe umorzenie postępowania jest możliwe w razie łącznego spełnienia przesłanek z art. 66 § 1 i § 2 k.k., co w niniejszym postępowaniu nie miało miejsca. Wskazane okoliczności podmiotowe niewątpliwie należało uwzględnić na korzyść oskarżonego, ale dopiero na etapie wymiaru kary po uprzednim skazaniu go za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k.

Stosownie do art. 454 § 1 k.p.k. Sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego, co do którego w I instancji warunkowo umorzono postępowanie. Zważywszy na wyniki przeprowadzonej w sprawie kontroli instancyjnej, która potwierdziła brak podstaw do zastosowania wobec oskarżonego środka probacyjnego z art. 66 § 1 k.k., Sąd Okręgowy zobligowany był zatem uchylić zaskarżony wyrok i sprawę K. L. przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Zawierciu. Podstawę prawną tego rozstrzygnięcia stanowił przepis art. 437 § 2 k.p.k.